Варна, Вторникъ 14-й Септемврий 1893 г. Брой 77

ЦѢНИ.

За абониранье на вѣстника:

За година . . . . . 10 л.
„ 6 мѣсеца . . . . . 5 л.
„ въ странство за година 15 л.
„ старъ брой . . . . 50 ст.

За обявленията:

1) Въ единъ стълбъ:
На 4 стр. за цицер. редъ 20 ст.
„ 1 стр. „ „ „ 1 л.—
„ другитѣ стр. „ — 50 ст.

2) Въ два стълба:
На 4 стр. за цицер. редъ—50 ст.
„ 1 „ „ „ „ 2 л.

За срочни (шестмѣсечни или годишни) обявления се правятъ важни отстѫпки.

АБОНАМЕНТЪТЪ ВЪ ПРѢДПЛАТА

Записаньето на новъ абонатъ става всѣкога отъ началото на мѣсеца

Единъ брой 20 ст.

ЧЕРНО МОРЕ

СЕДМИЧЕНЪ ВѢСТНИКЪ

Основанъ въ 1891 година.

„Всичкитѣ права на свободата сѫ основани на правдата; за туй първата длъжность на свободата е да защищава правдата“.

АДРЕССЪ:

За писма статии и рѫкописи:
До Редакцията.
За пари (въ бонове и [illegible])
До П. Бобчевск[illegible]
РЕДАКЦИЯТА И АДМИ[illegible]
се помѣщава въ [illegible]кий,
№ 335, срѣ[illegible]та
гра[illegible]

Редак[illegible]говаря за съдѫрж[illegible]публикувани-тѣ [illegible]ения, щомъ не [illegible]малнитѣ й [illegible]сници.

[illegible]рѣбенитѣ рѫкописи [illegible]щатъ, ако се платятъ [illegible]пощенскитѣ разноски.

Неплатени писма не се приематъ.

Единъ брой 20 ст.

Градска Библиотека Варна

Всѣки абонатъ има право да си достави загубения брой, но току слѣдъ получваньето на слѣдующия брой. Инакъ, слѣдъ туй врѣме, плаща като за „старъ“ брой, и то ако има.

Стопанинъ
П. Бобчевский

Редакцията е взела за правило да не испълнява никакви поржчки, които не сѫ придружени съ стойностьта.
За обявленията се плаща слѣдъ първото публикуваньо.

ДАНЪЧНИЙ ТОВАРЪ ВЪ БЪЛГАРИЯ.

Четвъртото Велико Народно Събрание надари България съ още двѣ министерства. Мнозина се страхуватъ, че тоя подаръкъ ще излѣзе скѫпъ за отечеството ни. Да ли тоя страхъ ще се осѫществи или не, ще зависи, първо, отъ хората и мѣркитѣ, които новитѣ министри ще зематъ, и, второ, отъ суммитѣ, които тия хора и мѣрки ще погълнѫтъ. За хората и мѣркитѣ азъ нѣма тоя пѫть да говорѭ. Доста се говори и писа по тѣхъ — особно по мѣркитѣ — въ Земледѣлческо-Промишленния Съборъ, дръжанъ лани прѣзъ Октомврия въ Пловдивъ. Днесь, въ навечерието на приготовленията на бюджетопроекта за 1894 г., по своевременно и по-нуждно е да се обърне вниманието и на правителство и на публика върху опасностьта, която заплашва народното стопанство, ако новитѣ министерства наложѫтъ нови жертви на българскитѣ данъкоплатци.

Защо да го криемъ? Новитѣ министри ще бѫдѫтъ хора и тѣ— като другитѣ министри. А другитѣ, министри, и въ България и вънъ отъ неѭ, искатъ кредити, кредити и пакъ кредити. Съ исканье на кредити ще почнѫтъ и нашитѣ ми[illegible]на Общитѣ Сгради, на Търговия-[illegible]ледѣлието.

[illegible]ото имъ занятие ще бѫде да си [illegible]тъ бюджетитѣ за идущата го[illegible]ъ тия бюджети ще фигуриратъ [illegible]по 7—8 глави — расходи за [illegible]ставъ, вещественни расходи за [illegible]ье това и онова — тия и ония [illegible]храненици—разни расходи и на [illegible] фондове. И всичкитѣ тия гла[illegible]ни вкупъ, ще се въскачѫтъ на [illegible]очтенни сумми. Прѣтоварений [illegible]на българина ще ли да понесе нови товари?

България е брашнянъ човалъ: колкото повече го тупашъ, толковъ повече пуща. И тупаме ли тупаме тоя нещастенъ брашнянъ човалъ, като гледаме само, щото ний и нашитѣ влакна отъ тоя човалъ да не бѫдѫтъ отупани. И отъ воденчарската метафора на брашняния човалъ направили сме цѣла политическа аксиома, частица отъ държавната ни мѫдрость. Но днешний непочтителенъ вѣкъ се отнася твърдѣ критически къмъ подобна държавна мѫдрость. Той всичко испитва, изслѣдва, измѣрва и истеглюва. И той е намѣрилъ, че никой народъ не може да се прѣобърне въ брашнянъ човалъ, да се тупа и истърсва непрѣстанно и безнаказанно. Той е поставилъ граници, отвъдъ които данъчний товаръ става несносенъ.

Тия граници най-ясно е теглилъ въ съврѣменната финансова наука единъ отъ най-блѣстящитѣ ѝ учители, Г. Полъ Льроа Болие. „Ний считаме данъцитѣ за „умѣрени,“ казва той въ третьото издание на своето Traité de la Science des Finanses (томъ II, стр. 127), „когато съвокупность„та на народнитѣ, областнитѣ и общин„скитѣ даждия не надминува 5 или 6 на „стотѣ отъ прихода на частнитѣ лица. „Тоя процентъ трѣбва да бѫде норма„ленъ въ страни, дѣто държавний дългъ „е малъкъ и дѣто политиката не се влияе „отъ завоевателенъ духъ. Данъцитѣ сѫ „търпими, ако и тежки, когато не надми„наватъ 12 или 14% отъ прихода на на„селението. По-горѣ отъ 12 или 14% „процентътъ става прѣкаленъ: възможно „е страната да понесе единъ подобенъ „размѣръ, но съ увѣренность може се „каза, че напрѣдъкътъ на народното бо„гатство се замедлява отъ него; свобода„та на индустрията и дори оная на граж„данитѣ се заплашватъ и спъватъ отъ „сложностьта и тяжестьта на даждията“.

Слѣдъ като опрѣдѣля по тоя начинъ процента, който една страна безнаказанно може да плаща данъци, г. Paul Leroy Beaulieu анализира бюджетитѣ на Белгия и Франция и намира, че Белгийцитѣ плащатъ за даждия 6 до $6^1/_2$% отъ своя приходъ, Англичанитѣ $7^1/_2$%, а Французитѣ 12%. „Въ Франция“, прибавя авторътъ, „данъцитѣ сѫ стигнѫли точката, „дѣто едно ново тѣхно увеличение би „станѫло опасно за економическото по„ложение на страната.“

Нека направимъ сега за България смѣтката, която г. Льроа Болие е направилъ за Белгия, Англия и Франция, за да намѣримъ, какъвъ процентъ отъ частнитѣ си приходи нашето население плаща въ данъци на държавата, окрѫжията и общинитѣ.

Както знаемъ тѫзь-годишний ни държавенъ бюджетъ се въскачва всичко на лева 89,369,334

Отъ тая сумма трѣбва да спаднемъ [1]):

1. Приходътъ отъ съобщенията	7,770,000
2. „ „ държавни имоти и капитали	5,756,760
всичко лева	13,526,760

Остатъкъ всичко държавни даждия	лева	75,842,574
Прибавяме: окрѫж.[2])	„ „	6,856,749
град.[3])	„ „	9,769,795
селскитѣ[4])	„ „	7,124,000
И намираме всичко	„	99,593,218

или, въ крѫгли цифри, около 100 мил. л.

Разбира се, че тая цифра приблизително само прѣдставлява данъчния товаръ на България прѣзъ 1893 г. Но ний приблизително само можемъ да имаме и цѣлокупния приходъ на всичкото население на Княжеството. На колко може да се въскачи тоя приходъ? Въ книжка X отъ втората годишнина на *Мисъль*, въ статията си върху *богатството на България*, азъ се помѫчихъ да го прѣсмѣтнѫ и дойдохъ до заключение, че за минѫлитѣ четири години България е имала едно възъ друго приходи 800 до 825 милиона лева на година. Много мои приятели, вѣщи земледѣлци и промишленници, частно ми съобщихѫ, че това мое оцѣнение имъ се вижда за твърдѣ високо. Не искамъ да повдигамъ и тукъ сега тоя въпросъ. Ще кажѫ само, че за послѣднитѣ четири години, когато ний имахме изобилни реколти, цифрата 825,000,000 лева и днесь не ми се види висока. Но отъ тѫзь-годишната срѣдня жътва ний виждаме, че не можемъ да расчитаме всѣкога на богати реколти. За това за въ бѫдѫщето азъ съмъ наклоненъ да направѭ една отстѫпка на моитѣ приятели критици, като прѣсмѣтнѫ, за сега, годишния цѣлокупенъ приходъ на България най-много на 800 милиона лева. Вѣрвамъ, че самъ г. А Манушевъ и *Балканска Зора* нѣма да намѣрѭтъ, за текущата година поне, тая цифра за много низска.

Щомъ тая цифра не е низска, щомъ на годината печелимъ 800 милиона лева, а за данъци даваме 100-тѣ милиона, ще се каже, че на държавата, окрѫзитѣ и общинитѣ ний плащаме $12^1/_2$ на стотѣ отъ годишния си приходъ. А ний видѣхме, че французитѣ плащатъ 12%. Ако въ богата Франция 12 на стотѣхъ сѫ много, то смѣло можемъ да кажемъ, че въ държавица бѣдна, като България, процентътъ $12^1/_2$% е огроменъ. „Прѣувели„чения на данъцитѣ“, казва Емиль де Лавле въ своята *Политическа Икономия*, която е прѣведена и на български, „съ„сипахѫ двѣтѣ най-силни империи на „свѣта, римската и империята на Карла V.“ Желателно е, необходимо е, щото уроцитѣ на историята и политическата икономия да не се заборавятъ отъ насъ именно сега, когато учрѣждението на двѣтѣ нови министерства ще създаде силни искушения за гласуваньето на нови кредити. Подиганьето на земледѣлието, търговията и индустрията, допълнението и подобрението на нашитѣ пѫтища за съобщение безъ съмнѣние ще изискатъ нови жертви. Тия нови жертви трѣбва обаче безъ друго да се покриятъ съ икономии по другитѣ министерства. Друго-яче народний ни поминъкъ ще получи отъ тяжестьта на данъцитѣ рани, отъ които мѫчно ще могѫтъ да го излѣкуватъ министерствата, които именно се основахѫ за да го подигнѫтъ, развиятъ и унапрѣдѫтъ.

Ев. Ив. Гешовъ.

[1]) Приходитѣ отъ съобщенията и отъ държавнитѣ имоти естественно се спадатъ, защото тѣ не сѫ данъцй, а платки за услуги или ползоване.

[2]) Споредъ даннитѣ за окрѫжнитѣ бюджети прѣзъ 1893 г. които има добрината да ми достави г. Т. Васильовъ, Главенъ Секретарь въ Минист. на Вѫтрѣш. Дѣла.

[3]) Въ *Държавенъ Вѣстникъ*, брой 58, отъ 22 априлий 1893 г.

[4]) Точни данни за 1893 г. не бѣ възможно да се намѣрятъ. За това се принудихъ да дирѭ елементи за прѣсмѣтание селскитѣ бюджети въ докладитѣ на окрѫжнитѣ управители за 1892 г. Въ седемь само отъ тия доклади азъ можехъ да намѣря данни по счетоводството на селскитѣ общини. Споредъ тия данни, най-високи сѫ били бюджетитѣ на селскитѣ общини въ бургазкий окрѫгъ (едно възъ друго по 9,500 лева на община), а най-низки они на селскитѣ общини въ хасковский окрѫгъ (по 2,500 лева на община). Помежду тѣхъ идѫтъ селскитѣ общини на плѣвненский окрѫгъ (по 6,920 лева), на силистренский (по 5,615 лева), на ломский (по 4,580 л.), на кюстендилский (по 3,900 л.) и на вратчанский (по 3,270 л.). Както виждатъ чотателитѣ, ний тукъ имаме данни за общини отъ равни страни на България, за това и азъ мисля, че не сбъркахъ, като турихъ по 4,000 лева на селска община. Въ България тая година всичкитѣ ни селски общини сѫ 1781, което число, помножено на 4,000 дава 7,124,000.

СЕДМИЧНИ БѢЛѢЖКИ

ВѪТРѢШНИ.

— Получихме отъ Габрово „възванието“, което издалъ г-нъ Манафовъ къмъ съгражданитѣ си, по случай на градскитѣ тамъ избори. Съдържанието на възванието, съ кражби въ общината, указани по общински книги и расходни документи — прави доста скърбно впечатление върху начина на общинското ни управление въобще.

— По поводъ на една статия въ „Свобод. Слово“ за икономии въ държавния бюджетъ, за които е била опрѣдѣлена една специална комиссия, в. „Свобода“ отговаря, че бюджето-проектътъ за идущата година още не билъ готовъ. — Когато въ другитѣ държави най-голѣмата и най-важната отъ всички най-важни работи въ законодателното събрание е именно държавнийтъ бюджетъ, който за туй се изучава съ мѣсеци, — у насъ той се появява, изучава, дебатира (ако се дебатира ама) и приема почти исключително въ най-послѣднитѣ дни въ сессията, за да можелъ да се съгласи съ новоприетитѣ законоположения въ сѫщата сессия! За туй още, разбира се, може да сѫществува сега и Търновский Апелативенъ Сѫдъ даже безъ нароченъ законъ . . . Въ Франция, струва ни се, правителството се занимава сега съ бюджето-проекта вече за 1895 година.

— Бивший редакторъ на списанието „Дума“, г-нъ Ник. Ионковъ Владикинъ е почнѫлъ да издава „*Разумъ*“, мѣсечно литературно, научно и обществено списание. Забѣлѣжителното въ туй списание е, че се повдига срѣщу нетърпимата вече наша Конституция, като несъврѣменна, и даже прѣдлага проектъ на бѫдѫщата „Бѣла Конституция“.

Ний се радваме за появяваньето на таквозъ списание и желаемъ му дълголѣтенъ животъ съ успѣхи Абонаментътъ му е за година 10 лева, за $^1/_2$ година 6 лева, пратени до директора на списанието въ София.

— Тукашнийтъ гражданинъ, г-нъ Капитанъ Петко (Кирияковъ), поборникъ-войвода, който бѣше интерниранъ минѫлото лѣто за Трѣвна и прѣстоя тамъ до първий того, билъ се освободилъ и отишълъ въ Казанлѫкъ за лѣкари, да се цѣри. Този ни гражданинъ бѣше заподозрѣнъ въ приготовление комплотъ срѣщу живота на г-на Стамболова чрѣзъ подпалванье съ подземенъ пѫтъ кьошка, въ който живѣеше г-нъ Стамболовъ, но нищо не излѣзе, макарь да се затворихѫ 10-15 души и да се изслѣдвахѫ. Той прѣстоя 50 дни тукъ въ подземието въ крѣпостьта на „Балѫкъ Пазаръ“ (задъ касапницитѣ), гдѣто билъ и истезаванъ, споредъ както расказваше съ плачъ семейството му. Правенъ е билъ и обискъ въ кѫщата му, та и до днешенъ день имъ липсували 110 акции отъ Источнитѣ желѣзници, на стойность 4400 лева, и други цѣнни книжья отъ около 16,000 лева. Настояватъ прѣдъ насъ, че Капитанъ Петко непрѣмѣнно щѣлъ да остави коститѣ си въ подземието, ако върнѫлий се отъ отпускъ окр. управитель, г-нъ Драсовъ, не билъ распородилъ за интерниранието му въ Трѣвна.

Съ една дума, този почетенъ човѣкъ е станѫлъ жертва на едно непростително заблуждение отъ крайно усърдие, защото инакъ не може да се истълкува освобождението му отъ всѣка отговорность.

Нашитѣ искренни съжаления къмъ страдалеца и семейството му.

— Четѣте в. „Свобода“ и ще се убѣдите, че вече изъ България ей-сега ще потече медъ и масло, защото всѣкждѣ правителственнитѣ спечелили градскитѣ избори, и никждѣ опозицията, освѣнь въ Севлиево и въ Шумень, и то на половина. Всѣкждѣ миръ и тишина и на ни единъ опозиционеръ не е бутнѫтъ ни косъмчецъ отъ главата. Затѫ народътъ не вѣрвалъ „Св. Слово“ и нѣкои размирни елементи. Па и да имало нѣкждѣ нѣкои „дрѣбни“ смущения („дрѣбни“, като смѣткитѣ за сапуни и дърва) то е било сѐ между правителств. фракции, а никъкъ не съ опозицията. Словомъ, медъ и ммсло хѫ-хѫ тече, та и „Свобода“ сега вече доволна отъ народа, както и народътъ отъ неѭ, е почнѫла весело да расправя курioзи за разсмиванье съ брадата на Минка Радославова, вмѣсто да искарва вѫтрѣшноститѣ на шкембета, като прѣди изборитѣ. Ний вѣрваме, че и г-нъ Драсовъ ще да е челъ тѫзи славна побѣда на партията му съ пълната свобода . . .

— Едно неотдавнашно писъмце ни съобщаваше, че г-нъ В. Радославовъ, бивший м-ръ и сега въ редоветѣ на съединената опоззиция, ималъ да става министръ въ кабинета на г-на Стамболова. Това, рѣкли си бѣхме, е подигравка, пустнѫта тъй за разсмиванье. Но, като четѣхме сега въ в. „Свобода“ за любезноститѣ между г-да Петкова и Радославова на 5 й Септемврий и че „Свобода“ вече нарича тогова послѣдния „*г-нъ* бивший министръ“, вмѣсто „сойка“, дойде ни на умъ за писмото и заключихме: *У насъ всичко е възможно.*

— *Любопитно за юриститѣ.* Единъ селенинъ откраднѫлъ двѣ агнета, които одралъ и ги изѣлъ. Слѣдъ врѣме открива се кражбата: въ кѫщата му се намѣрихѫ кожитѣ на двѣтѣ агнета. Той признава, че извършилъ прѣстѫплението. Тогава кметътъ накача на врата му 2-тѣ кожи, повиква двама цигани съ зурли и тѫпани, и подъ звукътъ на тѫзи циганска врѣва раскарва го прѣзъ селото за „наказание“. Обвиняемий въ кражбата се оплаква прѣдъ властьта, че кметътъ нѣмалъ право да се ползува отъ народнитѣ ни юридически обичаи, за да му налага такова оригинално наказание. — Ще бѫде ли и какъ ще бѫде наказанъ кметътъ? Извършилъ ли е той прѣстѫпление, и оскърбление ли е това или какво, най-послѣ, прѣстѫпление или простѫпъкъ съставлява дѣянието на кмета?

— По градскитѣ избори получихме копия отъ телеграфическитѣ оплаквания до Н. Ц. Височество отъ Видинъ и Вратца. Тукъ даваме само телеграммата отъ Вратца, подадена на 4-й Септемврий:

Евксиноградъ—Н. Ц. Височество (копие вѣстникъ „Черно Море“).

Ваше Царско Височество!

Пожарникаритѣ градски, насѫскани отъ кметството, ме нападнѫхѫ публично да ме убиѭтъ и за да ме спаси Мито Куповъ, мѣстния гражданинъ, биде ударенъ прѣзъ рѫката и то въ присѫтствието на купъ граждани. При всичкитѣ оплаквания на властитѣ за това, заканванията продължаватъ и живота ми е въ опасность. Господарю! И други избори сме видвали и правили, но този терроръ не сме виждали. Далечъ вече оставяме такъвъ изборъ съ чомагаши и убийства, на животътъ ми като е въ най голѣма опасность и като нѣма гдѣ да търсѭ защита освѣнъ отъ Върховния ни Господаръ-Баща, то най покорно и вѣрноподданически молѭ защита на живота си отъ Ваше Ц. Височество.

Василъ Н. Кръстениякъ.

МѢСТНИ.

— На 4-й Септемврий отъ страна на търговцитѣ въ града и бѣше распръснѫто слѣдното *възвание*:

Съграждани!

Часътъ, когато трѣбва да рѣшимъ сѫдбата на нашитѣ интереси наближава. Въ Недѣля на 5-й Септемврий (утрѣ), ний всички сме призовани съ Княжескій Указъ да изберемъ лица и да сложимъ въ рѫцѣтѣ имъ управлението на нашитѣ права и задлъжения, като членове отъ общината. Въпросътъ е, както виждате, много важенъ — касае се до избора на лицата, които ще да се распореждатъ съ общото благо, отъ честностьта и способностьта на избранитѣ ще зависи уреждането на града, благосъстоянието на гражданитѣ и спазването на нашето общинско самоуправление. Имайте това прѣдъ видъ и само тогава рѣшавайте кому да повѣрите сѫдбинитѣ на общината. Не обрѫщайте внимание на разнитѣ прѣпоржки, които се даватъ не безъ скрита цѣль отъ разни мѣста и лица, съ които искатъ да ни заблуждаватъ, като покриватъ извѣстната срѣбролюбива пасмина съ имената само на нѣколцина достойни граждани. Цѣлъ рой тъмни личности, платени агенти на тая пасмина, отъ двѣ седмици насамъ кръстосватъ помежду ни и не се стѣсняватъ вечъ отъ сега да ни заплашватъ съ всевъзможни срѣдства. Нищо обаче не трѣбва да ни стрѣска и като единъ человѣкъ нека отидемъ всинца прѣдъ урнитѣ и свободно — като имаме прѣдъ видъ само общитѣ интереси и като оставимъ всички лични расправи,—да врѫчимъ кормилото на управлението въ рѫцѣтѣ на ония наши съграждани, които съ тѣхната испитана честность и доказана способность заслужватъ нашитѣ довѣрия.

Ето истинскитѣ ни кандидати:

Величко Христовъ, Янко Славчевъ, Стефанъ Евашчиевъ, Стефанъ Цановъ, Никола Енчевъ, Кѫнчо Мирославовъ, Ганчо М. Анковъ, Георги Х. Дочевъ, Георги Ив. Ноевъ, Костадинъ Бошковъ, Д-ръ А. Ксантовъ, Костаки Тодориди, Халилъ Еф. Каварналѫ, Ахмедъ Еф. Хадърчалѫ, Абтураманъ Кадировъ и Степанъ Х. Томасиязъ.

Отъ търговци.

Това възвание се събираше отъ градски и полиц. служители, защото не било обгербовано!

Изборитѣ.

Изборитѣ за градски съвѣтници въ Варна станѫхѫ тъй:

На 4-й того, г. Драсовъ, окр. управитель, повикалъ еврейския равинъ и арменския духовникъ, на които далъ бюлетини по правителств. листа и искалъ да ги раздаватъ на паствата си за утрѣшния день.

Още отъ вечерьта сѫ били арестувани нѣколцина души, но пустнѫти пó-сетнѣ. Между арестованитѣ е билъ и синътъ на г. Кѫнча Мирославовъ, като му били взети билетитѣ, които мислѣлъ да раздава. Търсенъ билъ и г. Никола Енчовъ, живущъ въ „Нова махла“, но ненамѣренъ.

Въ 4 часа сутрина кандидатътъ за градски съвѣтникъ по „търговската“ листа (противна на удобрената отъ правителството), г-нъ Кѫнчо Мирославовъ отъ „Новата махла“, IV участ., билъ взетъ отъ лѣглото му и арестуванъ въ I-ия участъкъ. Подиръ него отишълъ слугата, но задържанъ билъ и той въ IV-ия участъкъ. Г-нъ Кѫнчо Мирославовъ, дюгенджия, билъ отреденъ отъ своя кржгъ да отиде на мѣстото на избора за врѣмето на бюрото съ почти всичкитѣ избиратели отъ неѭ махла, но по причина на арестованьето му не можилъ. Другарътъ му отъ сѫщата махла, г Никола Енчовъ, сѫщо търговски кандидатъ, сутриньта на 5 Септемврий е тръгнѫлъ съ трена (въ 7 часа), слѣдъ като е работилъ всичкото врѣме до тоя день по изборитѣ. Защо тъй е напустнѫлъ избора — самъ знае: не казвалъ. Около 4 часа сутриньта се пустнѫхѫ въ града ракети, които бѣхѫ знакъ за работа въ лагера на правителств. „партизани“. Въ 6 часа и 25 минути на мѣстото на избора дошълъ г-нъ Спасъ Д. Спасовъ съ около 150 души *исключително* градски службаши: градскитѣ участкови агенти, съ помощницитѣ имъ, санитарнитѣ комиссари (безъ форменнитѣ имъ шапки), пожарникаритѣ (безъ формата си), новоназначенитѣ санитарни агенти (безъ знацитѣ на шапкитѣ имъ), лозарскитѣ падари, горскитѣ общински стражари (безъ форма), пазвантитѣ въ града и писаритѣ съ секретарствующия. Слѣдъ $^1/_2$ часъ дошли сѫ на сѫщото мѣсто мнозина отъ каикчиитѣ, гагаузитѣ, всичко около 80 души. Въ 7 часа сѫ дошли всичкитѣ цигани около 70 до 80 души, прѣдвождани отъ нѣкого си Коларова, прошенописецъ, но събираньето имъ отъ избитѣ е станѫло отъ единъ горски общ. стражарь. Други граждани, слѣдъ арестуваньето на г. Мирославова, на мѣстото на избора е имало около 25 до 30 души изъ търговцитѣ българи. Въ това положение, при приятелитѣ и на днешния градски съставъ, по 9 часа изборътъ е билъ откритъ отъ члена на Окр. Съвѣтъ, г. Атанасъ Желевъ, селский общински кметъ, а 7-тѣ избиратели за бюрото сѫ се прѣдлагали отъ г. Спасъ Д Спасова, помощ кмета.

Течението на избора не ще се спираме да описваме, като само кажемъ, че всички противни граждани сѫ били по такъвъ или онакъвъ начинъ истикани изъ двора на избора. Г-нъ Спасъ Д. Шиваровъ, търговецъ, е билъ битъ въ двора и истиканъ на два пѫти. Г. Шиваровъ е единъ отъ най-хладнокръвнитѣ граждани, но при все туй не се стърпѣлъ да не забѣлѣжи, че нѣкой си Петръ Стояновъ, касапинъ, когото познавалъ, си продавалъ мѣсото въ дюгеня и не трѣбва да се отбѣлѣзва въ списъка, че е гласувалъ. Туй му билъ грѣхътъ, когото испълнилъ съ приеманье нѣколко юмруци, тласкания и съ скѫсванье на дрѣхата си. Полицията е дошла да го отърве. Между 10 и 11 часа прѣдъ пладнѣ сѫ били освободени арестованитѣ: отъ IV полиц. участъкъ сѫ излѣзли точно 16 души арестовани. За нарушенията и нередовноститѣ въ избора къмъ 4 часа слѣдъ пладнѣ е било подадено на бюрото заявление отъ 25 души избиратели. Освѣнъ туй били дадени заявления на Прокурорския Надзоръ. Расказватъ много и различни нарушения. Между тѣхъ ще отбѣлѣжимъ само този: прѣдсѣдателствующий на една отъ секциитѣ отворилъ бюлетина и върнѫлъ съ „янлѫшъ олмушъ“ и избирательтъ скоро получилъ отстрана другъ билетъ *неянлѫшъ* . . . Расказватъ поименно за приети билетини отъ *неизбиратели*, отъ малолѣтни, гласувания по нѣколко пѫти отъ цигани и прч., но ний изоставяме тѣзи подробности. Единъ нашъ приятель е отишълъ да гласоподава въ 2 часа и видѣлъ името си въ списъка съ кръстче, като да е гласоподавалъ, но му се казало, че е грѣшка.

Въ всичкото врѣме на избора при входнитѣ врата на изборния дворъ сѫ стояли жандарми.—Увѣряватъ ни, че и една рота войска е стояла нейдѣ въ готовность, но ний не провѣрихме туй и не утвърждаваме.

За повече остаряме да говорѭтъ телеграммитѣ:

Евксиноградъ, 4 Септемврий 1893 год.

До Н. Ц. Височество Фердинандъ I-й Българский Князъ.

Мѣстната административна власть съвмѣстно съ градскитѣ служащи, тръгнѫхѫ въ града да кѫсатъ наши извѣстие и бюлетини съ заплашванье за интернирания, арестувания, побои всѣки единъ избиратель, който се осмѣли да гласоподава за нашитѣ кандидати за утрѣшния градски изборъ. Най покорно молимъ Ваше Ц. Височество, Височайшето Ваше покровителствуванье за свободни избори.

Ваши най вѣрни подданници.

(Подписи на търговци **32**)

Варна, 4-й Септемврий 1893 год.

П. Шиваровъ и Съподписавшитѣ.

По Височайша заповѣдь телеграмматa Ви се съобщи на надлѣжната власть за изслѣдване на Вашитѣ оплаквания.

Началникъ на Княжеский Кабинетъ:

Д-ръ Станчовъ.

(Прошение):

До Н. Ц Височество Фердинандъ I-й Българский Князъ.

Отъ Варненскитѣ граждани търговци.

Утрѣ е деньтъ, назначенъ отъ Ваше Ц Височество съ Височайший Указъ за свикване на избирателитѣ въ градскитѣ общини за избирание градски съвѣтници, въ рѫцѣтѣ на които ще се повѣрѭтъ интереситѣ ни за единъ тригодишенъ периодъ. Подъ покровителството на закона на Ваше Ц. Височество въ тоя случай, всѣкий единъ отъ насъ е заинтересуванъ и въ съгласие, щото на чело на нашето Градско-Общинско Управление да се поставятъ лица съ доказана честность, вѣрность, довѣрие и съ примѣрно поведение; опрѣдѣли се листа изъ най-честнитѣ и видни търговци, която съ тукъ приложеното разгласихме на съгражданитѣ си, както тя имъ е и при сърдце.

Ваше Царско Височество!

Като мълния се пръснѫ въ тая минута изъ града, че още отъ сега административната власть, съвмѣстно съ градската, посрѣдствомъ своитѣ служащи, събиратъ, и кѫсатъ нашето възвание и бюлетини, като едноврѣменно на всѣки едного внушаватъ страхъ, заканване съ интернирание, арестувание и побои, който ся осмѣли да гласоподава за нашитѣ кандидати.

Ваше Царско Височество!

За да можемъ да упражнимъ градскитѣ си права, гарантирани отъ Конституцията и закриляни отъ Ваше Ц. Височество, молимъ най покорно покровителството на Ваше Ц. Височество за утрѣшния день, щото въ присѫтствието на единъ комиссарь, пратенъ отъ Ваше Ц. Височество, да упражнимъ свободно правата си.

Ваше Царско Височество!

Прѣди подписяньето подъ стѫпитѣ на Ваше Ц. Височество тая наша просба, прѣдадохме телеграфически до Васъ оплакванията ни.

Ваши най-вѣрни подданници.

(Слѣдватъ **36** подписа)

Варна 4-й Септемврий 1893 год.

(Б. Р. Това прошение е било поднесено на Н. Ц. Височество отъ двама търговци вечерьта срѣщу 5-й Септемврий. Негово Ц. Височество чрѣзъ г-на д-ръ Станчова имъ отговорилъ, че свободата на изборитѣ е гарантирана и нѣма защо да се плашѫтъ.)

Евксиноградъ, 5-й Септемврий 1893 г.

До Н. Ц. Височество Фердинандъ I й Българский Князъ.

Полицията въ задушаванье свободата на изборитѣ арестова мѫжа ми Кѫнчо Мирославовъ и други. Съ сълзи на очи цѣлото му семейство просимъ Височайше покровителство и освобождение на съпруга ми.

Съпругата му *Кина.*

(Б. Р. На тѫзи телеграмма имало отговоръ отъ Двореца, но ний не ѭ видѣхме).

Евксиноградъ — *До Н. Ц. Височество Фердинандъ I-й Българский Князъ.*

Полицията ме арестува и съ други граждани и ни взеха билета, съ който щѣхъ да гласувамъ въ избора. Това е отниманье и стѣсняванье свободата ни. Най покорно просѭ Височайше покровителство.

Вѣрноподанний *Стефанъ Мирославовъ.*

Евксиноградъ - *До Н. Ц. Височество Фердинандъ I-й Българский Князъ.*

Ваше Царско Височество!

Отстранихѫ ме отъ избирателното бюро, понеже забѣлѣзахъ, че правѭтъ злоупотрѣбение съ търговскитѣ бюлетини. Молѭ Височайшето покровителство за защита правата ни.

Вѣрноподанний *Стоянъ Юшенлиевъ.*

Евксиноградъ—*До Н. Ц Височество Фердинандъ I й Българский Князъ.*

Ваше Царско Височество!

Настоящето кметство, начело съ помощника си Спасъ Д. Спасова, подкрѣпенъ съ градски и полицейски агенти, като съгледахѫ, че не расчитватъ на болшинство при днешнитѣ избори, блокирахѫ бюрото, почнѫхѫ явни насилия, нанисание побои на всички, испѫдихѫ ни като не тѣхни и почнѫхѫ ведно съ бюрото да злоупотрѣбяватъ съ бюлетини. Това станѫ вслѣдствие заявени отъ насъ злоупотрѣбления отъ бюрото.

Ваше Царско Височество!

Отъ това явно насилие на свободата на избирателнитѣ ни граждански права, гарантирани отъ покровителствуемитѣ отъ Ваше Ц. Височество закони, най покорно молимъ Ваше Ц Височество, за защита на тия ни права; въ никакви други власти не очакваме надлѣжната законна гаранция.

Ваши най-вѣрни подданници.

Подписи **15**

Варна—П. Шиваровъ и Съподписавшитѣ.

Телеграммата Ви се прѣдаде на надлѣжната власть за изслѣдване № 518.

Началникъ на Княжеский Кабинетъ:

Д-ръ Станчовъ.

Изборитѣ дадохѫ за избрани слѣднитѣ г-да: Янко Славчовъ (и въ двѣтѣ листи бѣше) 1703 гласа, Д. Тракоглу 1421, Герчу Петковъ 1418, Р. Трифоновъ 1418, Ахмедъ Биниджанъ 1418, Х. Налбантооглу 1418, М. Сюкязовъ 1415, Васфи Еф. 1415, М. Абдулрахмановъ 1415, Сп. Д. Спасовъ 1413, Из. Данчовъ 1412, Н. Боевъ 1398 и Дука Топаловъ 1389 — А въ втората търговска листа гласоветѣ сѫ: Стефанъ Евашчиевъ 293, Ст. Цановъ 292, Д-ръ Ксантовъ 292, Георги Ноевъ 292, Дончу Анковъ 291, Костаки Тодоровъ 290, К. Мирославовъ 289, Ст. Томасиянъ 289, Вел. Христовъ 287, Никола Енчовъ 287 и прч.

Този резултатъ на лице дава на читателя заключение, че г-да Ст. Евашчиевъ, Величко Христовъ и пр. се уважаватъ и удостояватъ петь пѫти пó-малко отъ Спаса Д. Спасовъ въ този градъ. А пъкъ ний се очудваме даже, че тия г-да търговци сѫ спечелили и толкова (по 290 гласа) въ изборитѣ на 5 Септемврий. И тѣзи гласове сѫ даже много въ тѣзи избори. А гласоветѣ 1420 сѫ съвсѣмъ малко: трѣбваше да излѣзѫтъ отъ урнитѣ повече гласове, но, види се, гражданитѣ сѫ видѣли, че и тѣ сѫ доста, за да оборѫтъ именно търговцитѣ, та за туй повече не сѫ ходили да гласоподаватъ.. Народъ е това, най-сетнѣ: тъй иска, тъй си играе съ своитѣ търговци.

— На 6-й того, праздникътъ на Съединението, станѫ молебствие и парадъ на войската прѣдъ Съборната църква въ присѫтствието на Негово Ц Височество Присѫтствуваше тъй сѫщо и военний министръ г. подполковникъ Савовъ, който се бави въ града ни 1—2 дни.

— Прѣдадени сѫ въ редакцията ни копия отъ нѣколко заявления, отправени до тукашния Прокурорский Надзоръ и Мировий Сѫдия отъ разни лица върху разни „злоупотрѣбления“ и прѣстѫпления по Избирателния Законъ и Закона за градскитѣ общини. Между тѣхъ се отличава заявлението срѣщу г-на Драсова (окрѫж. управитель), г-на Черпева (град. началникъ) и г-на Ангелидиса (окол. началникъ) за поставянье на въоружена сила въ изборно мѣсто и близската му околность, безъ исканьето на прѣдсѣдателя на бюрото.

Да пълнимъ вѣстника и съ тѣзи дълги съ подробности и личности заявления не ни се иска, колкото и да прѣдставляватъ живъ общественъ интересъ. Безъ всѣкакви причини и поводъ сега за сега, ний сме длъжни да вѣрваме, че прокурорската власть ще се задържи на своята висота, като открие правилни и безпристранни дѣйствия по оплакванията. Само, ако и тамъ върви сé тъй партизански, тогазъ ще се яви наша длъжность да прѣдадемъ на обществото говоримитѣ оплаквания. Случаитѣ сѫ се явили при испълнение политически права отъ граждани; слѣдователно, заслужватъ най-сериозно внимание, безпристрастие и трудъ. Обществото знае, че прокуроръ тъ тука е г-нъ Толевъ, помощницитѣ му сѫ г-да: Пан. Кѫрджиевъ и Ив. Долговъ, а сѫдебний слѣдователь е г-нъ К. Ванковъ. Относително прѣдставителитѣ на правител. власть, разбира се, компетентностьта е у г-на прокурора на Апелляцията, и то, до колкото знаемъ случая, повече за г-на Драсова, защото началницитѣ г-да Черневъ и Ангелидисъ ще излѣзѫтъ непричастни или безотговорни органи въ този случай; но относително бюрото, за една истински заинтересована и законно независима сѫдебна власть не може да има никаква прѣчка, да вземе цѣлия избирателенъ списъкъ и чрѣзъ распити да провѣри оплакванията. Тукъ случайтъ е отъ *най-публиченъ* характеръ и за да се намѣри святата истина е много лесно: доста е слѣдствието (а не полицейското дознание!) да се произвежда *задружно* отъ прокуроръ и слѣдователь т е. всичкитѣ распити и дирениято въобще да биватъ при *двѣ* съ сѫдейски права лица. Тогазъ Варненскиятъ андоновизмъ ще умрѣ още до като е врѣме. Трѣбва да се помни, че „черно на бѣло“ е, и политическо е, та ще бѫде достояние на историцитѣ нѣ ога, а пъкъ сега се знае всичко отъ всѣкиго и не може да се прѣиначава безъ да не докара срамъ . . . Ще гледаме.

— Учимъ се, че г-нъ Драсовъ, въ постоянитѣ си политически комбинации, намислилъ да покани за кметъ г-на Янко Славчовъ и вече му прѣдложилъ. Какво е карало г-нъ Драсова да постѫпи тъй — това ний оставяме да кажемъ малко пó-кѫсно, на врѣмето му. Тукъ ще споменемъ, че г-нъ Славчовъ слѣдъ много увѣщания и обѣщания, отказалъ категорически. Достойно и доволно умно постѫпилъ, спорѣдъ насъ. И ний съ пълно удоволствие бихме посрѣщнѫли и поздравили града съ такъвъ кметъ, но само когато той влѣзе съ свои другари и при едно достолѣпно болшинство въ съвѣта. Г-нъ Славчовъ не е човѣкъ, да кметува за угоди на прищевки, а въ такъвъ случай той би се компрометиралъ въ неминуемъ бъдещетъ. Наистина, той е съ толкозъ голѣмо и заслужено уважение, щото *противното* нему мнение въ съвѣта даже и сега би останѫло да поддържа само отъ 3—4 души, но . . . има интриги въ този свѣтъ.

— На 8-й Септемврий се отпразднува съ подобающе тържество именнийтъ день на Нейно Царско Височество Августѣйшата ни Княгиня Мария. Съ прѣдварително наредена и обявена программа главното тържество и парадъ станѫ въ Двореца, гдѣто въ мънастирската църква „Св. Димитрий“ е билъ извършенъ благодарственний молебенъ, въ присѫтствието на Тѣхни Царски Височества. Послѣ пладнѣ Т. Царски Височества съ свититѣ Си се расходихѫ пѣшь изъ главнитѣ улици на града, обкрѫжени отъ многобройно градско население, което на всѣкждѣ поздравляваше Августѣйшитѣ Особи съ „Урра!“ Вечерьта съ параходи и варки при пълно освѣтление се правихѫ овации по море прѣдъ Двореца, отъ гдѣто на г. окр. управитель е било съобщено за обществото Височайшето задоволствие. Въ града имаше блѣскаво освѣтление.

Не се дадохѫ въ редакцията ни копия отъ поздравителни телеграмми, ако сѫ били подадени отъ държавната и общинска власти въ града ни, и за туй не ни сѫ извѣстни. Прѣдадено ни е копие само отъ слѣднята телеграмма:

До Нейно Ц. Височество Мария Луиза Българска Княгиня.

Евксиноградъ

По случай именния день на Ваше Царско Височество, цѣлото Варненско търговско тѣло, като отпразднува съ най-неописанъ [illegible] днешния знаменитъ за Българския нар[illegible] отъ дълбочинитѣ на сърдцата си под[illegible] стѫпитѣ на Ваше Царско Височество [illegible] на любимия Вашъ Съпругъ и обич[illegible] Негово Царско Височество Фердинан[illegible] гарский Князъ, най-вѣрноподаннич[illegible] искренни чувства; всѣкидневно [illegible] Всевишний да дарува на Ваше Царс[illegible] ство безкрайно дългоденствие и ща[illegible] руване на Българский прѣстолъ.

Ваше Царско Висо[illegible]

Слѣдъ истичанието почти на 50 [illegible] отъ пропаднѫлата и изгубена Българс[illegible] Династия, едва тая година Ваше Царс[illegible] чество ѭ възродихте, и българский народъ [illegible] тая дълга епоха, за пръвъ пѫть отпразднува днесь Височайшия праздникъ, на когото ентусиязмътъ и тържественото отпразднувание отъ цѣлъ българский народъ ще бѫде записано въ златнитѣ страници на Българската История за образецъ на поколѣнието.

Ваше Царско Височество!

Като сме твърдо увѣрени, че подъ скиптра на Ваше Царско Височество съвмѣстно съ Августейший Вашъ Съпругъ Негово Царско Височество Фердинандъ I-й, Българский Князъ, българский народъ въ най близко врѣме ще постигне славнитѣ врѣмена и могущество на славнитѣ Български Царье Крума, Симеона и Асѣна, както и своя завѣтенъ идеалъ, нѣмаме съмнѣние, че въ нашитѣ дни часътъ на Българското обединение и Царско коронясване ще настане въ лицето на Ваши Царски Височества.

Живѣйте съвмѣстно съ Августейший Вашъ Съпругъ, за слава и гордость на България, Господарката на Балканския Полуостровъ.

Подписи **59**

На горнята телеграмма е послѣдвалъ слѣдний отговоръ:

Варна—Славчовъ.

Нейно Ц. В. Господарката дълбоко трогнѫто отъ поздравленията и благопожеланията на Варненското търговско тѣло, ме натовари да прѣдамъ Нейната сърдечна благодарность на Варненскитѣ търговци.

Фл. Адютантъ, Капитанъ *Савовъ*

— Г-нъ Варненский Кметъ ни е пратилъ слѣдното писмо:

Господине Редакторе!

Въ брой 75 отъ 21 Августъ т. г. на редактирания отъ Васъ вѣстникъ „Черно Море“, въ антрифилетата на мѣстната хроника се говори между другото и за пари, израсходвани отъ Варненското Кметство за посрѣщанието Министритѣ и мобилирование квартиритѣ въ лозята, гдѣто сѫ бивали установени да прѣнощатъ една часть отъ лѣтото, като при това прибавяте, че това било *немилостиво и безразсѫдно опустошавание* на градската касса.

Ако въ качеството си на лѣтна столица градътъ Варна има честьта и щастието да прѣ-

бивавать въ него за нѣколко мѣсеца, освѣнъ нашитѣ АВГУСТѢЙШИ ГОСПОДАРИ, но и министритѣ на държавата, това прѣимущество задължава и самия градъ да прави нѣкои малки расходи за посрѣщание и настанявание тѣзи скжпоцѣнни гости, както и за създавание по сгодни условия за прѣбиванието имъ тукъ, понеже е извѣстно, че хотелитѣ и частнитѣ кжщи не прѣдставляватъ таквизъ А материалнитѣ и морални ползи за града и гражданитѣ отъ живѣението на тѣзи лица въ него е отъ таквазъ очевидность и несъмнителность, щото считаме за излишно да настояваме върху й.

Ето защо всичкитѣ до сега кметства на гр. Варна се намирали за нуждно и за съгласно съ интереситѣ на града да правжтъ извѣстни разноски за настаняване квартири на онѣзи г. г. Министри, които прѣкарватъ лѣтото въ Варна, и ето защо и сегашното кметство е постжпило така. Впрочемъ Вамъ, Господине Редакторе, трѣбва да Ви е извѣстно, че по сжщия начинъ се постжпва и въ другитѣ конституционни страни, даже и въ самата републиканска Франция, гдѣто кметствата харчжтъ голѣми суми по посрѣщания, испращания, настанявания и угощавания на Министри. А колкото за това, че е имало нѣкои суми нередовно и погрѣшно изходвани за нѣкакви си дребни расходи за г. г. Министритѣ, то не Министра трѣбва да се обвинява, а онзи, който мимо неговото знание е направилъ тия расходи и не е му прѣдставилъ за издължение смѣтката.

Въ заключение ще споменж, че никой отъ г г. Министритѣ не е ималъ ни най малкото намѣрение „безразсждно да опустошава“ градската касса, за утвърждение на което служи безкористното отказване на Господина Министра Стамболова да приеме заедно съ почетното гражданство и едно градско мѣсто, което градския съвѣтъ бѣше рѣшилъ да му се подари и което струваше хиляди а не стотини левове.

На основание на закона за печата, молж да напечатате горньото за опровержение на писаното Ви въ горѣказания брой на вѣстника Ви.

Гр. Варна, 10 Септемврий 1893 г.

Кметъ: **Р. Матѣевъ.**

— Получихме отъ града слѣдньето писмо, което заслужва да бжде извѣстно на властьта:

„Веднага подиръ градушката тжзи година обяви се на населението отъ страна на Общинското ни Управление, че всѣки лозепритежатель да постави табела на лозьето си, та щѣла да излѣзе коммиссия да опише загубитѣ отъ градушката, която, коммиссия, да може по тия табели да забѣлѣжи чии сж убититѣ лозья. Сега научавамъ се, че тжзи коммиссия била си вече навършила работата. Питамъ: какво излѣзе отъ всичко това? Азъ, пишущий тия редове, имамъ три лозя, отъ които едното е въ мѣстностьта наречена „Планово“, второто въ мѣстностьта „Ташлж-Тепе“, а третьото въ мѣстностьта „Св. Никола“. Въ първитѣ двѣ не гроздье или листье да е останжло, но и пръчкитѣ имъ сж даже [illegible] отъ градушката, а въ третьото останж[illegible]ѣ по нѣкой недобитъ гроздъ, колкото [illegible] залажемъ дѣцата. Такива сж и на [illegible]ои съсѣди лозьята. Табели, съгласно съ[illegible] на общината, бѣхъ поставилъ и азъ [illegible]тѣ си лозья едноврѣменно съ другитѣ [illegible]жатели. И при все това държавнийтъ [illegible]отъ нашийтъ участъкъ донесе ми въ [illegible]венъ листъ, съ който ми се съобщава, [illegible]ри деня, ако не внесж налога и на [illegible]ья (безъ никакво спаданье, разбира се), [illegible]е пристжпи къмъ събираньето му по [illegible]нъ *начинъ*. Такива листове има раздацѣлия градъ. Е, добрѣ, азъ нѣмамъ [illegible]ротивъ това, но нека тѣхна милость [illegible] да събиратъ така този данъкъ отъ имущества, за които имъ дължж — отъ плода, дохода на тия имущества, — халалъ да имъ е всичко, каквото намѣржтъ въ моитѣ лозья тжзи година; а не да идватъ въ кжщата ми и да задигжтъ за тѣхъ, като харамии, всичко каквото намѣржтъ, — като: машината за шевъ на жена ми, която още не съмъ исплатилъ, подаренитѣ на свадбата ни сждини отъ приятели и роднини, и др. такива домашни и стопански потрѣбности. Това е безбожие на безбожията! Не стига ли дѣто стихията ни отне залжга отъ устата, дрѣхитѣ отъ гърба и всичкото ни зимовище, че иджтъ да ни продаджтъ и кжщнитѣ вещи по такъвъ безбоженъ начинъ? Подиръ загуби отъ стихии даже и помощи се даватъ, а пъкъ тѣзи иджтъ да ни уловжтъ за гръцмуля, да не глътнемъ и послѣдния оскжденъ залъгъ, за да бждатъ само тѣ сити и облѣчени! Нашата скърбь, значи, не е скърбь и за тѣхъ! Благодаримъ!“

— Съобщението за расходитѣ, които общината ни е произвела при прѣбиванието на г-да министри въ града ни, се прѣпечата и въ други вѣстници, та в. „Свобода не можй да се стърпи да мълчи. Този вѣстникъ, като взе съобщението ни само за *тжзи година*, назова писача на антрефилето у насъ клѣветникъ, защото *тжзи година* г-нъ министръ Живковъ не дохождалъ въ Варна! Защо тъй шоролопски поема съобщението ни в. „Свобода“ — това всѣкой ще да е могълъ да си растълкува, като вижда, че ний съобщаваме и размишляваме еднакво и *за минжлата* и за настоящата години. Честьта, която си прави „Свобода“ чрѣзъ подобна манера, нека се притури къмъ многото други нейни почести. Онова, което намъ остава да кажемъ, е че нищо не ни кара да лжжемъ и клѣветимъ, защото, още повече, министритѣ сж принадлѣжность на България и тѣхната честь прѣдъ свѣта е и наша честь, като българи. Да укочаваме въ дадени случаи — не го правимъ за черни очи, а за да поправимъ поне за бждще.

Читателитѣ ни виждатъ въ този брой нѣщо отъ г. градския ни кметъ, прилично на опровержение, но никакъ не е опровержение, защото не отказва нищо, а, напротивъ, и самъ той намѣрва съобщенитѣ ни расходи за нередовность. Колкото пъкъ за извинението, което е намѣрилъ за добрѣ да направи г-нъ кметътъ, че подобни расходи ставали и въ други конституционни страни, па и въ републиканска Франция, — питаме го: дѣ е челъ и видѣлъ той, да се харчжтъ общински пари за *кжщни разноски* на министръ? Лесно е, да се казва тъй и за другадѣ, но другадѣ се харчи за посрѣщания, а не и за обдържанье по мѣсеци кжщнитѣ имъ „удобства“, храна, освѣтление, отопление, пранье и наеми. Съ подобно извинение г-нъ кметъ иска да оправдава, значи, и *бждщитѣ* подобни кредити, но нека помни добрѣ, че единъ день ще отговаря за тия сумми, като попадне на противникъ-замѣстникъ, нѣщо, което е съвършенно възможно. Знае ли той, че това лѣто, когато икономътъ купуваше *люлки* съ общ. пари, хората казвахж: „общината родила“? Ако ний имаме желание да бждемъ прилични и нестроги въ осжжданията си, не трѣбваше г-нъ кметъ пъкъ да ни се обажда съ този тонъ. Ако почнѣхме нетънко, г-нъ кметъ не би смѣилъ да излѣзе прѣдъ публиката съ таквозъ писмо и бихме желали да бжде той повече съобразителенъ, за да не ни припуждава повече, отколкото сме казали. Ний знаемъ *точно и положително* колко парчета мобели и какви нѣща сж купени, та ако кажемъ, че тжзи година отидохж по министри 10000 лева, (а не 4000) май не ще може да се опровергае Нашето желание е чисто: *да прѣстане този безразсжденъ расходъ*. Ако иска да знае г. кметъ, да кажемъ и туй, че ний не съобщихме въ вѣстника си за приеманьето на г-на Стамболова за почетенъ нашъ съгражданинъ точно за туй, защото при доброто трѣбваше да искажемъ възмущението си за подаряванье на общинско мѣсто. Кой е далъ право на общината да подарява мѣста на личности отъ почесть? Вижда се ясно, че самъ г. Стамболовъ се е засрамилъ отъ такивато подаръци на община въ отечеството му и е отстжпилъ отъ тжзи незаконна постжпка на общинари.

Настояваме и ще настояваме, щото тѣзи глупаво харчени пари за удобства, мобили, дърва и сапуни на министри да се върнжтъ въ градската касса. Ний и напрѣдь казахме, че знаехме за тѣзи расходи „*отдавна*“, но да прѣстанжтъ тѣ вече, защото е и срамота и грѣхота. Не сж тѣ нѣкои „дрѣбни“ расходи, както утвърждава г-нъ кметътъ, а той може да поразрови общинскитѣ смѣтки, та да се увѣри, че тѣ сж много хиляди. Градската касса не е собственна кесия и вънъ отъ опрѣдѣленитѣ по *законъ* расходи, всичко е безразсждно харченье, *щомъ не ползува населението на града*, а — само нѣкои личности. Колкото и раскошно и да се впрѣтнж да харчи общината за Височайшитѣ Особи, ний, видѣхте, се умълчахме, за да не бждемъ упрѣкавани въ прѣкаленности. Но и за министри — съгласѣте се, туй вече не се събира нито въ съвѣстьта. Общината не е нито кассиерь на министри, за да харчи за „смѣтката“ имъ, та послѣ да се расплащатъ: тукъ играіжтъ платежни заповѣди и закони върху градскитѣ пари; за това общината трѣбва да не става и играчка на вѣстлицитѣ. Питаме, при туй: поднесохж ли се вече „смѣтки“ на министритѣ, за да исплатжтъ тѣзи общински расходи, както дава да се разбере г-нъ кметъ въ писмото си? Ще има ли право общината да иска тѣзи пари отъ тѣхъ, когато, може би, е харчила безъ съгласието имъ, а само да имъ угоди съ градски пари? Министритѣ иматъ право да кажжтъ: „кой те е каралъ?“ Тогазъ? Ний знаемъ, че купенитѣ нѣща, ония, които не се ѣджтъ и свършватъ, стожтъ, но защо сж тѣ на общината? Смѣшно, наистина. Въ града има толкова нужди, а общината купува *ванни*, само да ги гледа напрѣдѣ си. Па и позволѣте ни да кажемъ, че май и се крадждтъ такива нѣща, защото пазеньето имъ е много аджайбъ. Пролѣтесь за посрѣщаньето на Т Т. Ц. Ц. В. В. се прострѣ червено сукно отъ скелята до входа въ града. Това сукно стои ли? — Откраднжто! Стои само 50 — 60 метра, ако не се лжжемъ, а колко метра бѣше то и кой го взе? Та само туй ли? Я прѣбройте фенери, знамена и разни декорации на града, които струватъ хиляди левове! — Искаме да кажемъ, че говоримий расходъ е „безразсждно опустошаванье“ на градската касса и прѣдмѣтитѣ не ще даже да се виджтъ на лице до слѣдъ нѣкое врѣме. Нѣма нито излишно стопанство въ случая. Нека, който ги е купувалъ, да ги вземе въ кжщата си, като ги плати въ кассата, та, ако е толкозъ любезенъ, да ги дава на гоститѣ, кога дохождатъ. Тѣзи наши гости едва ли мислжтъ да се кичжтъ и хранжтъ съ общински пари, ако нѣма такива общини. Министритѣ си иматъ прѣдоволно и дневни отъ държавата.

Г-нъ кметъ съ писмото си още ни дава да разберемъ, че не трѣбвало да обвиняваме министритѣ, че имали намѣрение безрзасждно да опустошаватъ градската касса, ами „оня“, който правѣлъ по мимо тѣхното знаянье тѣзи расходи! Е, че иди, та не казвай! Той оправилъ себе си, че останжло и трѣбвало да защити министри!! Ако се взре още по-хубаво въ нашето антрефиле, той ще разбере какво сме прѣдали: „*не е лудъ този, който изѣда два зелника, ами който му ги дава*“ . . . Баремъ народната тжзи поговорка си имаме за подобни случаи. Да ти донесжтъ хлѣбъ, папироси, дърва, сапунъ, люлки, кюмюръ, свѣщи, ванни въ нѣколко кьошка тежко мобилирани, пъкъ да знаешъ, че отъ джеба си не си давалъ ни петаче за тия нѣща, и да ги употрѣбявашъ — какъ става то тъй? Господь отъ небето ли е доставилъ?

Още едно на свършъкъ. Г-нъ кметъ ни навира политическата икономия, съ „*материални и морални ползи*“, безъ и самъ, сигурни сме, да е помислилъ за неж, когато е постилалъ кьошкове на министри! Кои сж материалнитѣ ползи отъ г-да министритѣ, съ които (ползи) оправдава тѣзи расходи? Паданьето кредита на общината ли, скжпотията въ града ли, парични пожъртвувания отъ министри ли? Коя е, коя е тжзи полза? Кажете, за да онѣмѣемъ! Г-нъ кметъ трѣбва политико-икономически да прѣсмѣтне, че до когато стои тамъ оня Евксиноградъ и туй море, министри и всѣкакви сановници *щжтъ не щжтъ* ще дохождатъ и ще повличатъ слѣдъ себе си свѣтъ тука. Материалната полза е Дворецътъ — и намъ не продавайте своитѣ *икономически* комбинации! За Височайшитѣ Особи тжзи година по извънредния тържественъ за България случай се исхарчихж за подобающъ приемъ повече отъ 80,000 лева. Не стигатъ ли тѣ, ами и за министри кжщни удобства? Срамота и грѣхота е за тия спромашки пари, които се събиратъ знаете какъ. — Ами „моралната“ полза? Коя е? Изборитѣ на 5 й Септемврий ли? Срамота, срамота!

— По поводъ отговоритѣ отъ Двореца, че оплакванията отъ населението противъ властьта се пращали по Височайша заповѣдь на „надлѣжната власть“ за изслѣдванье, — нѣкои граждани недоумѣватъ, до коя власть се пращатъ тѣ и дали не е надлѣжния министръ, а други, като разсждаватъ критически, намѣрватъ, че нищо не прѣчи на княза, като висша народна испълнителна власть, да праща подобни оплаквания направо на сждебната власть, тъй като министритѣ сж *партизани* и сж именно властьта, противъ която сж оплакванията, а само сждебната власть, по конституцията, е непартизанска, независима и компетентна.

Ний прѣдаваме тѣзи размишления на нашитѣ юридически списания, като юридически въпросъ отъ грамаденъ интересъ.

— Може би, нарочно се е пръснжлъ въ града ни слухъ отъ извѣстенъ кржгъ, че наший стопанинъ щѣлъ да бжде битъ и че вече били пазарени хората, които били натоварени съ тжзи миссия. Но, като знаемъ врѣмето, въ което сме вѣстникари, не се чудимъ ако въ този слухъ има и истина, като виждаме, че той ходи ужъ секретно. Съвѣтитѣ пъкъ, които ни даватъ приятели, за да се пазѣлъ стопанинътъ ни, едва ли иматъ нѣкаква смисъль Вече три анонимни писма се получихж въ редакцията по този слухъ, а и нѣколцина ни го съобщаватъ устно и го вѣрватъ. Да се пазимъ — отъ кого? Отъ лица, имѣющи власть, какъ да се пазимъ? Онзи, който има намѣрение да бие, ще намѣри жъртвата си непрѣмѣнно гдѣ да е и какъ да е, защото жъртвата му, разбира се, живѣе. Да се пази, слѣдов., нѣма какъ, а трѣбва да е длъженъ да посрѣщне всѣкога и всѣкждѣ.

Наший стопанинъ не е посѣгалъ, нѣма и защо да посѣга върху нѣкого, но, ако посѣгнжтъ на него, естественно е, че ще се брани: даже и мирното агне се противи, кога го хващатъ и колжтъ. — Край този именно инстинктъ ний прѣдварително публично явяваме, *че стопанинътъ ни по-скоро може да бжде убитъ, но не биитъ*. Въ никой случай той не може да прѣдпочете да бжде битъ, само и само да остане живъ, за да влачи живота си разстроенъ: *той е слабъ физически, за да издържи ударъ, безъ рискъ за живота си*. Този ни мотивъ нека бжде извѣстенъ, щомъ е потрѣбвалъ.

Ако на силнитѣ хора прави честь, че *могжтъ* да бижтъ противни лично тѣмъ вѣстникари — нека бжде. До сега ний не сме се оплаквали, па и сега не искаме да се разбира, че се оплакваме. Ако споменуваме за този слухъ, правимъ го просто по длъжность, *по законъ*, за да бжде прѣдизвѣстена полицията, та да не бждемъ, може би, обвинени, че не сме искали сждѣйствие, прѣдъ видъ на всеизвѣстното начало, че полицията пази имота, честьта и живота на всѣкиго, даже и само на едно лице (чл. 6 отъ Зак. за полицията). Ний не искаме да кажемъ, че тя не ни пази, но общото пазенье не гарантира по настоящемъ личната неприкосновенность на стопанина ни, а, споредъ Углавното Право, тамъ, гдѣто не свари и не се намѣри въ моментъ полицията, позволена е личната самозащита, за заказванье честь и животъ. Това и ще правимъ, *както свърнемъ*, безъ да избираме срѣдства въ нужда: единъ ударъ може да е смъртенъ и трѣбва да го избѣгнемъ *какъ — какъ*. Това за свѣдѣние още отсега на компетентната сждебна власть.

Явна благодарность.

Искренно исказвамъ своята безгранична благодарность Г-ну Илия Витали, коммиссионеръ № 79, на ул Флаишмарткъ въ гр. Виена, за благородното му съчувствие и за сждѣйствието, което ми указа, като бѣхъ злочестъ самъ на чуждина да изгубиж баща си Христо Трифоновъ и да го погѣрба безъ да има кой да ме утѣши и ми помогне въ това жалостно положение.

Хвала на такива благородни человѣци, които ако и бѣдни, но напълно потвърдяватъ истината, че за человѣка не трѣбва да се сжди само по вънкашностьта и положението му.

Ф. Христовъ.

излѣзе отъ печатъ

БУКВАРЪ СЪ ЧИТАНКА

за I-во отдѣление на първий курсъ на основнитѣ народни училища, отъ *Г. Кировъ* Издание и печатъ на *Янко С. Ковачевъ*, София. Цѣна 60 стотинки.

Намира се за проданъ: за Софийский окржгъ у *Книжарницаша на Българ. Евангелско Дружество* въ София; за другитѣ окржзи — у Книгопечатницата ми въ София.

На г. г. Книжаритѣ, както и на поржчитѣ за бѣдни ученици се прави приличната отстжпка.

Янко С. Ковачевъ.

Отъ Януарий 1893 г. ще почне да излиза

„ПРАВОСЛАВЕНЪ ПРОПОВѢДНИКЪ“

Мѣсечно Религиозно нравственно списание

Годишна цѣна **два лева прѣдплатени**

Адрессъ:

Редакция „Православенъ П[illegible]ъникъ“

Въ гр[illegible] **[illegible]оковъ.**

([illegible]—331—3)

ТЪРНОВСКИЙ А[illegible]ЛАТИВЕНЪ СЖДЪ *)

Споредъ свѣдѣнията, които черпимъ отъ столичнитѣ вѣстници, Нар[illegible] Сж[illegible]брание при вотираньето бю[illegible]инистерството на Правосждие[illegible]ложението на министра на Пра[illegible]о, постановило и приело щото от[illegible]93 год. да се отвори въ гр. Търново Аппелативенъ Сждъ, подъ вѣдомството на който да влѣзжтъ окржзитѣ Търновский, Севлиевский, Плѣвенский и Ловчанский, до сега подвѣдомствени на Руссенския Аппелативенъ Сждъ. Личний съставъ на този новооткритъ Търновский Аппелативенъ Сждъ щѣлъ да състои отъ единъ прѣдсѣдатель, трима членове, единъ прокуроръ, секретари на сжда и прокурора, подсекретари, писари, разсилни и прч. Ний не знаемъ точно обстоятелствата и основанията, по които министрътъ на Правосждието е направилъ това прѣдложение, а Народното Събрание го е приело по обикновенному безъ никакво възражение. Не знаемъ даже да ли това прѣдложение е направено писменно, придружено съ Княжеский Указъ за внисаньето му въ камарата и съ мотивировка, или просто при вотираньето на бюджета. Търновский Аппелативенъ Сждъ е изникнжлъ изведнъжъ, като единъ сюрпризъ, който г-да търновскитѣ прѣдставители сж приготвили за нова година да поднесжтъ на своитѣ избиратели отъ старата столица — Велико-Търново. Въ всѣки случай, обаче, ний безъ двоумение заявяваме, че споредъ насъ създаваньето на Търновския Аппелативенъ Сждъ е е[illegible] бърже рѣшено и никак[illegible]дѣло, което не може да намъ[illegible]какво друго оправдание, освѣнъ желанието да иматъ търновскитѣ граждани и особенно търновскитѣ адвокати свой Аппелативенъ Сждъ, за да се крѣпи и повдига величието на Велико-Търново...

Прѣди всичко, ний не можемъ да се съгласимъ и признаемъ, че откриваньето и закриваньето на сждилища, на окржзи и прч. трѣбва да става при вотираньето на бюджета, а мислимъ, че това трѣбва да става по редътъ, по който се приематъ законитѣ, както това се види отъ съдържанието на чл. чл. 28 и 31 отъ Закона за устройството на сждилищата отъ 25 Май 1880 год. още въ сила. Както административното раздѣление Княжеството на окржзи, околии и прч. става съ особенъ законъ, така и териториалното раздѣление на сждебната подвѣдомственность трѣбва да става по силата на особно расписание, прието по законодателенъ редъ.

Споредъ чл. чл. 29 и 30 отъ Закона за устройството на сждилищата, всѣки аппелативенъ сждъ трѣбва да има двѣ отдѣления, гражданско и углавно, и да има не по-малко отъ четири члена, единъ подпрѣдсѣдатель, единъ прѣдсѣдатель (прокурори, отдѣлно), необходимо нуждни за образуванье съ това на тѣзи двѣ отдѣления. Това прѣдписание на Закона за сждоустройството е изрично и не е безъ значение, както ще видимъ по долу, а между това министерството на Правосждието е прѣдложило и Народното Събрание приело отваряньето на Търновский Аппелативенъ Сждъ да стане само отъ едно отдѣление, състояще отъ единъ прѣдсѣдатель и три членове. Пита се: г. министръ на Правосждието, както и Камарата, знаяли ли сж това прѣдписание на закона, когато сж вотирали и приели прѣдложението за откриваньето на Търновский Аппелативенъ Сждъ? Да допустнемъ, че тѣ не сж го знаяли, ще рѣче, да приемемъ отъ страна на министерството и народното прѣдставителство

*) Тжзи статия бѣше получена въ редакцията въ Декемврий 1892 г., наскоро прѣди спираньето ни. Но защото тя прѣдставлява сжщийтъ интересъ и сега, ний й даваме мѣсто. Имаме убѣждение, че въ идущата сессия на Народното Събрание, г. министръ на Правосждието ще докладва, че настоящий съставъ на Търновския Аппелативенъ Сждъ е недостатъченъ и ще прѣдложи да се приравни и той къмъ другитѣ сжществующи, на общо основание, т. е. да се разрѣши още кредитъ. За туй, върху ползата на тжзи тамъ инстанция, като сме съгласни съ г-на писатѣля, даваме гласность на статията.— Ред.

едно грубо и непростително незнаянье на дѣйствующитѣ въ страната закони, а пъкъ ако приемемъ, че тѣ сѫ знаяли и имали прѣдъ видъ това прѣдписание на Закона за сѫдоустр., ний не можемъ да си обяснимъ дързостьта, съ която е потъпканъ закона отъ страна на онѣзи, които сѫ назначени да го пазѭтъ. Или може би и въ този случай ний ще вземемъ за правило пò напрѣдъ да нарушимъ закона по угодата си, та послѣ ще го поправимъ и измѣнимъ съгласно съ потъпкванье[illegible]ч, както се мотивира отъ високо мѣ[illegible]змѣнението на конституцията? [illegible]а да е, било по незнаянье, бил[illegible]зачитанье Закона за сѫдоустройст[illegible]менно чл. чл. 29 и 30, не могѫтъ [illegible]е признаѭтъ тѣ за потѫпкани и пр[illegible]егнѫти чрѣзъ откриванието на Гъ[illegible]ский Апелативенъ Сѫдъ в[illegible]ови съставъ, който е приелъ Нар[illegible] Събрание. Не така постѫпи Мин[illegible]ого и Събранието прѣзъ 1[illegible]гато, като се яви нужда да се увели[illegible]ставътъ на Върхов. Кассац. Сѫдъ, не се направи това чрѣзъ вотиранье потрѣбнитѣ сумми въ бюджета, а се измѣнихѫ *по* законодателния редъ ст. ст. 22 и 34 отъ Закона за сѫдоустройството, измѣнение, което се и утвърди съ Княжеский Указъ отъ 17 Юний 1886 г.

Сега да пристѫпимъ да разгледаме, ще може ли Търновский Апелативенъ Сѫдъ да функционира правилно при условията, въ които е поставенъ отъ гласуванието на Народното Събрание.

Споредъ чл. 16 отъ Допълн. къмъ Врѣменнитѣ Сѫдебни Правила, когато възникне прѣрѣкание между прокурора и окр. сѫдъ по въпроса за прѣкращението на едно углавно дѣло, по което е било произвеждано прѣдварително диренье — разрѣшението на това прѣрѣкание се възлага на гражданското отдѣление на апел. сѫдъ, който ако се съгласи съ мнѣнието на окр. сѫдъ, съставя опрѣдѣление за даванье подъ сѫдъ лицата, които сѫ били привлѣчени подъ слѣдствие и неговото (на апел. сѫдъ) опрѣдѣление замѣнява въ такъвъ случай напълно обвинител. актъ на прокурора Причината, гдѣто законодательтъ възлага тѫзи обязанность за прѣдаванието лицата подъ углавенъ сѫдъ на граждан. отдѣление, е очевидна; тя е, че углавното отдѣление на апел. сѫдъ ще има може би случай да разгледва дѣлото (обвинението) по сѫществото му и заради това ролята на обвинитель се прѣдставлява на граждан. отдѣление, за да не би въ противенъ случай ролята на сѫдия и обвинитель на обвиняемия останѫтъ върху единъ и сѫщий съставъ, нѣщо, което не може да се допустне. Питаме ний, сега като се прѣдстави този случай въ Търновский Апел. Сѫдъ, кой съставъ ще разрѣши прѣрѣканието между прокурора и окр. сѫдъ? Ако тримата членове на Търновский Апел. Сѫдъ се конституиратъ въ гражд. отдѣление и постановѭтъ прѣдаванието подъ сѫдъ обвиняемия, кой ще разгледва пò-послѣ дѣлото по апелац. жалба на осѫдения въ 1-ва инстанция подсѫдимъ? Да се извиква членъ отъ окрѫжний сѫдъ за образуванье на съставъ, пакъ не ще има възможность, защото прѣдсѣдатель и единъ членъ отъ окр. сѫдъ не образуватъ съставъ, а пъкъ да се извикватъ двама членове отъ окр. сѫдъ законътъ не позволява. Какво ще трѣбва да направи Търновский Апел. Сѫдъ? Да разгледа дѣлото самъ не може, а и да моли разрѣшението на Върхов. Кассац. Сѫдъ за да се прѣнесе дѣлото на разглежданье въ другъ апел. сѫдъ така сѫщо не ще може, защото законътъ не е прѣдвиждалъ този случай, който се поражда единствено вслѣдствие *особнитѣ* обстоятелства, при които се създава Търнов. Апел. Сѫдъ.

Други случаи съвършенно аналогични ще се прѣдставѭтъ, когато между прокурора на окрѫж. сѫдъ и окрѫж. управитель се породи прѣрѣкание за даванье подъ углавенъ сѫдъ длъжностни лица отъ административното и други вѣдомства (исключая сѫдебното) за прѣстѫпления по службата имъ. Чл. 8, забѣлѣж. I-ва, отъ Доп. къмъ Врѣм. Сѫдеб. Правила прѣдписва по сѫщитѣ съображения, както и чл. 16 отъ това Допълнение, щото тѣзи разногласия да се разрѣшаватъ отъ *гражданского отдѣление* на апелат. сѫдъ, а самото сѫденье да става по послѣ отъ *углавного отдѣление*.

Трети подобни на първитѣ два случая се прѣдвиждатъ въ членове 1112 и 1118—1126 отъ Граждан. Сѫдопроизводство, по молбитѣ за да се разрѣши повдиганието на искове противъ длъжностни лица за врѣди и загуби, происходящи отъ тѣхнитѣ дѣйствия или бездѣйствия. Въ тѣзи случаи, за да може да се повдигне тѫжба противъ длъжностното лице, изисква се прѣдварително разрѣшение *отъ едно отъ отдѣленията* на апелативния сѫдъ и, ако таквози се получи, разглежданието на самата тѫжба по сѫществото и присѫждането размѣра на врѣдитѣ и загубитѣ се оставя или на *другото* отдѣление на апел. сѫдъ (чл. 1115) или пъкъ въ извѣстни случаи на *общото събрание на двѣтѣ отдѣления* на апел. сѫдъ, да позволи молбата за завежданье на искътъ, като основателна, и да разрѣши пó сетнѣ и самия искъ по сѫществото му.

Четвърти редъ случаи подобни на прѣдшествующитѣ прѣдставляватъ дисциплинарнитѣ производства противъ длъжностнитѣ лица отъ сѫдебното вѣдомство (чл. чл. 127—141 отъ Закона за устройството на Сѫдилищата). И въ тѣзи случаи *възбужданието* на дисциплинарното производство е прѣдоставено на състава на *едно* отъ отдѣленията на сѫда, а разрѣшаванието на самото производство и окончателното осѫждание или оправдание на обвиняванията се прѣдоставя на *общото събрание* на Сѫда.

Пети разредъ дѣла, които Търнов. Апел. Сѫдъ не ще може да разглежда, сѫ повръщанитѣ отъ Върхов. Кассацион. Сѫдъ, граждански и углавни дѣла за ново разглежданье. Сѫдебната статистика показва, че около 20% отъ обтѫженитѣ по кассационенъ редъ дѣла се повръщатъ отъ Върхов. Кассац. Сѫдъ за ново разглежданье при други съставъ. Когато въ апел. сѫдъ има 2 отдѣления, то повърнѫтитѣ дѣла на едното отдѣление се разглеждатъ въ другото и пак, и само слѣдъ второ или третьо кассиранье, което се случва много рѣдко —дѣлото се испраща въ други апел. сѫдъ за разглежданье. Не така, обаче, ще бѫде въ Търнов. Апел. Сѫдъ, който ще има въ състава си само едно отдѣление. Всичкитѣ кассирани дѣла ще трѣбва да се прѣпращатъ отъ Върх. Кассац. Сѫдъ въ друга апелация за ново рѣшение, а това ще прѣдизвика нови разноски за тѫжащитѣ се. Тѣ ще трѣбва да условѭтъ тѣзи защитници прѣдъ другъ апелат. сѫдъ и ще расходватъ двойно количество за адвокати.

Сѫщо трѣбва да се каже, че и назначението на единъ само прокуроръ (безъ помощникъ) при Апелат. Сѫдъ е недостатъчно. Въ случай на болѣсть, отпускъ, командировка и прч. не ще има кой да го замѣстя и това ще става твърдѣ често причина за отлаганието на дѣлата и да се губи врѣме непроизводително.

Ето защо ний считаме, че при тѣзи условия, при които е то поставено, откриванието на Търновский Апел. Сѫдъ, освѣнъ като е противозаконно, но не е и никакъ въ интереса нито на правосѫдието, нито на тѫжащитѣ се. Ако ли пъкъ се открѭтъ двѣ отдѣления на Търновский Апел. Сѫдъ, то това ще бѫде едно непроизводително обрѣменение на държавния бюджетъ, безъ нужда, тъй като единъ апел. сѫдъ за четири окрѫзи, каквито сѫ Севлиевский, Плѣвенский и Ловчанский, е повече отъ луксусъ, двѣтѣ отдѣления не ще има какво да вършѭтъ и ще трѣбва въ скоро врѣме да се закрѭтъ. Ако се прѣдположи, че съ откриванието на Търновский Апелативенъ Сѫдъ се е искало да се направи сѫдътъ пò близо до тѫжащитѣ се, то това не е основателно, защото Плѣвенъ и Ловечъ сѫ сè толкова далечь отъ Руссе, колкото и отъ Търново, и лицата отъ тѣзи окрѫзи, билъ Апелат. Сѫдъ въ Търново или Руссе, сé едно не ще си водѭтъ дѣлата лично, а ще си условѭтъ адвокатинъ. Колкото за Търновчани и Севлиевчани,—тѣ ще иматъ апелат. сѫдъ пó-близо въ Търново, отколкото въ Руссе, но по сѫщото основание и Варненци и Шумненци и Силистренци би могли да искатъ и тѣ по единъ апел. сѫдъ пò-близо до тѣхъ. Държавата въ състояние ли е да удовлетворява подобни претенции и трѣбва ли да ги удовлетворява? — Очевидно не.

Ако, най-сетнѣ, министер. на Правосѫдието е мислило съ откриванието на Търновский Апелативенъ Сѫдъ да ускори движението на дѣлата, то това можеше много пó-лесно и пó-евтино да се достигне, като се увеличеше съставътъ на Руссенския Апеллативенъ Сѫдъ *само съ още единъ* членъ на сѫда и се направѣше потрѣбното распорежданье за да се образуватъ три отдѣления въ Руссенский Апел. Сѫдъ при този съставъ. Тогава мислимъ, че въ една година количеството на дѣлата въ Руссенский Апел. Сѫдъ щѣше да се доведе до минимума, отъ който пó-надолу е невъзможно да дойде, и щѣхме да имаме желанната бързость въ раздаванието на правосѫдието само съ увеличение расходитѣ съ 5100 лева, заплатата на единъ членъ, и още толкозъ за единъ подсекретарь и писци. Впрочемъ до колкото имаме свѣдѣния, дѣлата въ Руссенский Апел. Сѫдъ не сѫ повече отъ колкото въ другитѣ апел. сѫдилища и ако министерството не държеше въ минѫлото врѣме по едно и двѣ вакантни мѣста на членове въ този сѫдъ по цѣли мѣсеци и години, то при дѣятелностьта, която се развива въ този сѫдъ, количеството на нерѣшенитѣ дѣла щѣше да бѫде много пò малко.

Добрѣ ще е, прочее, ако министерството на Правосѫдието обмисли пò зрѣло въпроса и не се впуща въ мѣроприятия, които ще причинѭтъ само единъ расходъ годишно не пó-малко отъ 50-60000 лева за държавата безъ никаква полза отъ това за правосѫдието и тѫжащитѣ се.

Х.

КНИЖНИНА.

НОВИ КНИГИ И СПИСАНИЯ.

Получихѫ се въ редакцията слѣднитѣ нови книги и списания:

1) **„Български преглед“**, списание за наука, литература и обществен живот. Издава дружеството „Общи Труд.“. Год. I. кн. I — Септемврий. София. Печатница Вълков. 1893.

Настоящето списание има между друго и специална цѣль, „да спомогне за окончателното разяснение и разрешение на българскія правописен въпрос“. За изучванье на този въпросъ редакцията рѣшила да държи въ списанието онова правописание, което изработила филологическата комиссия при министерството на Народното Просвѣщение. Въ списанието — вижда се по материала му — взематъ участие професоритѣ отъ Висшето ни училище и, затуй, като оставимъ тука специалната му цѣль, то заслужва всѣка поддържка и внимание отъ нашия читаощъ свѣтъ.

Въ литературния отдѣлъ на I книга сѫ влѣзли „Пейзаж“ отъ И. Вазова и „Бае Митар пророкът“ отъ М. Георгиева. Тѣзи произвѣдения, както по авторитѣ си, тъй и по обстоятелството, че заематъ мѣсто въ професорско списание, не се нуждаѭтъ отъ наша прѣпоржка, но нека споменемъ, че се четѫтъ съ увлѣчение.

А въ обществено—политическия отдѣлъ намѣрихме такива тамянокадения, които ни каратъ да оплакваме и най-висшия слой на нашата интелигенция..... Ний мислимъ, че ако редакцията не се вижда въ сила да пише и критикува достойно, хиляди пѫти е пó-добрѣ да не държи такъвъ отдѣлъ въ списанието си.

2) **„Двѣ статии по нашата литература“**, брошура отъ Х. Х. — Ломъ, скоропечатница на Дунавското печатарско дружество. 1893. Цѣна 40 стот.

Неизвѣстнийтъ авторъ критикува въ една статия поета ни г. Вазова, като партизанинъ и художникъ, и въ втора статия — нашата журналистика. Ний бихме били много пó благодарни, ако тѣзи критики бѣхѫ дадени отъ повече грамотенъ и пó-дълбокичъкъ мислитель, защото, смѣшно е, да гледашъ, какъ се е напънѫлъ съ толкозъ сериозни задачи единъ плитъкъ умъ съ безграмотно перо..... Иска н-ва м-сть да имало макарь само два вѣстника, но сериозни и за врѣмето си. Това всѣкой желае, но помислилъ ли е той, защо ги нѣма още? Белкимъ неговитѣ богове—списатели не сѫ мислили, колкото него, и нѣматъ благородни чувства, колкото него, та не почватъ работа?—Хаберъ нѣма той още отъ условията на живота и прогресса.—

3) **„Нашитѣ сѫдилища“**, брошура отъ *Правдолюбовъ*. Пловдивъ. Дружеств. печатница „Съгласие“. 1893. Цѣна 40 ст.

Брошурата прѣдава единъ процессъ, недобросъвѣстно прокаранъ въ единъ окр. сѫдъ, по печата. Ако гледаме Пловдивския печатъ, трѣбва да считаме съдържанието на брошурата за истинско, защото процессътъ се билъ случилъ въ Пловдивъ. Брошурата е още единъ даръ къмъ народната ни библиотека върху туй, че правосѫдието е играчка въ ржцѣтѣ на силни и безчестни партизани. Прѣпоржчваме ѭ.

(Слѣдва).

ОБЯВЛЕНИЕ

Извѣстява се на почитаемата публика че пристигнаха найнова система усъвършенствувани машини за готвение съ газъ най-икономиченъ и побързъ начинъ. Желающитѣ да се снабдятъ съ такива, да се отнесѫтъ до книжарницата на г. В. Божиловъ въ г. Варна. 3—432—3

AVIS

La manufacture de pianos avec usine à vapeur de Ferd. Thürmer à Meissen en Saxe recommande à l'attention d'un public estimé ses pianos excellents qui ont reçu à plusieurs reprises des premiers prix à des expositions internationales.

Ces pianos s'excellent par leur structure bien solide, leur extérieur élégant, leur légèreté du toucher et leur ton plein et mélodieux. Grâce à l'arrangement pratique concernant les machines les prix sont les plus civiles possibles.

Plusieurs pianos ont été déjà vendus à Varna par l'entremise de monsieur

M. BENDA à VARNA

qui est à la disposition avec des prix-courants illustrés et qui donnera toute information désirable concernant l'achat de ces pianos.

ОТЪ СѪДЕБНИТѢ ПРИСТАВИ ПРИ ВАРНЕН. ОКР. СѪДЪ.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2532

Подписаний П. Костовъ Помощникъ Сѫдебенъ Приставъ при Варненский Окр. Сѫдъ, на VI Добрич. участъкъ, съгласно чл 1037 отъ граждан Сѫдопроизводство, обявявамъ, че отъ послѣдньото трикратно публикуване настоящето въ вѣстникъ „Черно Море“ до 31 день въ канцеляриятa си въ гр. Добричъ, ще извършѫ публичната продажба на слѣдующитѣ имоти, принадлѣжащи на Петръ Каба Ивановъ отъ с. Кадиево, находящи се въ синора на сѫщото село, именно: Нива на „Паспалъ Иолу“ 1 хектаръ и 2 декара, оцѣнена за 150 лева; Нива на „Мешеликъ Конаа“ 7 декара, оцѣнена за 80 лева; Нива на Емирков. пѫть, 1 хектаръ и 2 декара, оцѣнена за 125 лева; Лозье, два декара и два ара на „Ч. Кория“, оцѣнено за 150 лева.

Тѣзи имоти сѫ на поменѫтий Петръ Каба Ивановъ, не сѫ заложени, а се продаватъ за исплащание дългътъ му по испълнит. листъ No 1733, издаденъ отъ II-й Добричский Мировий Сѫдия къмъ Иванъ Георгиевъ отъ с. Семизъ Алж.

Желающитѣ да ги купѭтъ могѫтъ прѣзъ работното врѣме да дохождатъ и наддаватъ.

гр. Добричъ, 27 Августъ 1893

П Сѫдеб. Приставъ: **П. Ко[illegible]**

3—433—1

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4027

Подписаний Д. Капитановъ, [illegible]бенъ Приставъ при Варнен. Окр. [illegible] на I Добрич. Участъкъ, на основ[illegible] чл. чл. 1008 — 1025 отъ Гражданско[illegible] Сѫдопроизводство, обявявамъ, че отъ послѣдньото трикратно публикуване настоящето въ в. „Черно Море“ и до 31 день въ канцеляриятa си въ г. Добричъ ще продавамъ слѣдующитѣ недвижими имущества принадлѣжащи на Никола Мирчевъ отъ с. Балладжа, а тѣ сѫ: *1*) Нивата „Сюлюкъ Тарла“ отъ 15 декара, находяща се въ землището на с. Балладжа при съсѣди: Калчо Цоневъ, Щерю Панайотовъ, Хасанъ Салиевъ и Иминъ Ахмедовъ, оцѣнена 150 лева. 2) Нивата „Акъ Пилитъ“, отъ 4 дек. въ сѫщото землище, при съсѣди: Хасанъ Чаушъ, пѫть и отъ двѣ страни гора, оцѣнена 40 л. 3) Нивата „Калфа Тарла“, отъ 8 декара въ сѫщото землище, при съсѣди: Хасанъ Фейзулловъ и отъ три страни пѫть, оцѣнена 80 лева. 4) Нивата „Кюй Диби“ отъ 3 декара, въ сѫщото землище, при съсѣди: Хасанъ Сюбейли, Хасанъ Фейзулловъ пѫтъ и кладенецъ, оцѣнена 28 лева.

Тѣзи имущества ще се продадѫтъ за удовлетворение искътъ на Варненската земледѣл. Касса по испълнит. листъ No 1037 отъ 10 Юний 1892 год. на Козлуджан. Мировий сѫдъ, състоящъ се отъ 465 л. и 50 ст. съ лихвитѣ имъ 9 % отъ 4 Май 1891 год. и др.

Наддаванието ще почне отъ оцѣнката.

Интересующитѣ се могѫтъ да виждатъ книжата по продажбата всѣки присѫтственъ день и часъ въ канцеляриятa ми.

Гр. Добричъ, 31-ий Августъ 1893 г.

I п. Сѫдеб. Приставъ: **Д. Капитановъ.**

3—434—1

ОТГОВОРНИКЪ: П. Чебанъ. ПЕЧАТНИЦА НА Х. Н. ВОЙНИКОВЪ.